

Uitkijk over het perceel bij de leemputten met de stad Tilburg op de achtergrond

Jeroen Vugts

Samen werken aan de kwekerij van de toekomst

Boomkwekerij Udenhout investeert in kennis, innovatie en samenwerking voor een duurzame sector

De Kringloopverbeteraar, SolidTree en AgroBots 3 zijn enkele van de projecten en onderzoeken waarin Boomkwekerij Udenhout actief participeert. Door samen te werken met kennisinstellingen en partners uit de sector investeert de kwekerij continu in innovatie, kennisontwikkeling en de verdere verduurzaming van de boomkwekerij. De kwekerij blijft meedenken, participeren en optimaliseren. 'Wij zijn gevestigd tussen Natura 2000-gebieden. Dat heeft gevolgen voor onze bedrijfsvoering. Juist daarom investeren we in onderzoek en innovatieve oplossingen die bijdragen aan duurzame bedrijfsactiviteiten én een sterke sector.'

Auteur: Heidi Peters

Boomkwekerij Udenhout, gevestigd in de gelijknamige plaats in Brabant, beslaat 180 hectare, waarop ruim 600 soorten bomen en solitaire heesters zijn geplant. Buiten in de kwekerij werken zo'n 40 mensen. Jeroen Vugts is bij Boomkwekerij Udenhout eindverantwoordelijk voor de productie en heeft de leiding over de kwekerij. Vanuit deze rol, met name voor de teelt, is hij betrokken bij diverse projecten en onderzoeken. 'Ik ondersteun mijn collega Antonie Hendriks, die als procesmanager betrokken is. 'Wanneer er teelttechnische vragen zijn, pak ik die met mijn team op.' Vugts neemt ons mee in een aantal van de projecten waaraan Boomkwekerij Udenhout deelneemt.

Samenwerking van robots

Het eerste is AgroBots 3. AgroBots 3 is een innovatieproject dat mogelijk wordt gemaakt vanuit OPZUID en wordt gefinancierd door de Europese Unie. Bij dit project is een grote groep van onder andere robotiseringsbedrijven betrokken. Boomkwekerij Udenhout zit ook aan tafel. 'Wij maken in de kwekerij gebruik van

AgroWizard, een digitaal boommetingssysteem, en we werken met maairobots van Algro. In dit project wordt onder meer geprobeerd om deze twee robots samen te laten werken. De Algro UP rijdt sowieso door de kwekerij. Als AgroWizard hierop geïntegreerd kan worden, betekent dat een handeling minder. Zo kunnen we gedurende het groeiseizoen meer data verzamelen, monitoren hoe de bomen groeien en vervolgens daarop sturen. Zo krijgen we ook onze verkoopbare voorraad sneller inzichtelijk. We gaan toch steeds meer naar datagedreven teelt.' Boomkwekerij Udenhout verwacht dit najaar met dit project te starten.

CSI Trees, testen op stress

Met toekomstbestendige bomen hebben we het over bomen die een warmer klimaat en langere perioden van droogte aankunnen. Het project CSI Trees, uitgevoerd door de Wageningen University & Research (WUR), test toekomstbestendige bomen in een stedelijke omgeving. Hierbij zijn de WUR, diverse gemeenten, groenaannemers en meerdere

BODEM & BODEM BIOLOGIE

Druppelsgewijze watergift

grote kwekerijen, waaronder Boomkwekerij Udenhout, betrokken. Vugts: 'De bomen met door ons aangeleverde rassen staan nu in het laboratorium. Uit het onderzoek zal een shortlist komen met goed scorende bomen en daar zullen wij mogelijk onze teelt op aanpassen, voor zover we dat nog niet hebben gedaan.' Hij vervolgt: 'Als je nu naar buiten kijkt (midden juli, red.) en ziet hoe moeilijk sommige bomen het hebben, dan is dit onderzoek zeker interessant om te volgen.'

Samenwerking met HAS

Boomkwekerij Udenhout participeert, onder andere als cofinancier, ook in het onderzoeksproject SolidTree, dat is gericht op duurzame laanbomenteelt. 'Samen met kwekers, overheden en datagedreven bedrijven richten we ons in dit project vooral op bodembeheer. Dit project van de HAS, waarbinnen wordt

samengewerkt met diverse universiteiten, is recent gestart. Het doel is te onderzoeken hoe duurzame keuzes in bodembeheer gemaakt kunnen worden en een koppeling te maken met regeneratieve/natuurinclusieve landbouw. Als wij in de toekomst nog boomkweker willen zijn, dan moeten we nadenken over de bodem, over waterbeheer en -kwaliteit. Nu er plannen zijn met betrekking tot zoneringen rond de Natura 2000-gebieden en de regelgeving rond stikstof, moeten we voorbereid zijn op diverse scenario's.'

'Al deze projecten waaraan wij deelnemen, hebben raakvlakken of gaan direct over onze grootste bedreigingen. Robotisering is noodzakelijk vanwege de beperkte beschikbaarheid van personeel. Geschoolde kwekerijmedewerkers of mensen die verstand hebben van het snoeien van bomen, die vind je steeds minder.

We snoeien al steeds meer machinaal. Ik vermoed dat we dit op termijn ook met behulp van AI gaan doen. We leiden mensen op, maar alleen daarmee redden we het niet. We krijgen het werk niet gedaan.'

Beter omgaan met water

'We moeten efficiënter met ons water omgaan om te kunnen blijven doen wat we doen', vervolgt Vugts. 'Daarom nemen we samen met enkele andere kwekers en technische bedrijven deel aan De Kringloopverbeteraar. Denk aan oplossingen als druppelirrigatie en mogelijkheden die we onderzoeken om in de winter water vast te houden, zodat we het in de zomer kunnen gebruiken wanneer we het nodig hebben. Dat laatste doen we in samenwerking met de waterschappen. We kunnen dit misschien opslaan in de diepere bodemlagen, maar daarvoor moet de waterkwaliteit aan bepaalde normen voldoen. Ook als we middels geautomatiseerde stuwen water toe- en af willen laten voeren. Dit zijn enkele voorbeelden die ook weer effecten hebben op de waterstand van de natuurgebieden om ons heen. Bovendien spelen er verschillende belangen, want bij het natter maken van de Natura 2000-gebieden kunnen onze percelen mogelijk onze machines niet meer dragen. Nou ja, zo is er veel te onderzoeken', besluit hij. 'Allemaal als gevolg van de klimaatveranderingen. Bovendien wordt de druk op de omgeving alleen maar groter.'

De bodem is de basis

Al deze onderzoeken en projecten zijn belangrijk. Vugts is zelf vooral benieuwd naar de resultaten van SolidTree: 'De bodem is de basis van alles. Als we de bodem zo kunnen inrichten dat we minder water nodig hebben en wij kunnen aantonen dat de bomen gezond zijn en de grond waarin de bomen zijn opgegroeid ook, dan verwacht ik dat er voor ons ook mogelijkheden zijn binnen de natuurinclusieve en regeneratieve landbouw. Ik denk dat daar de toekomst ligt. Deze onderzoeken gaan ons veel kennis en handvatten geven.'

'We moeten voorbereid zijn op diverse scenario's op het gebied van water en klimaat'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!